PÄÄTÖS N:o F1,

tehty 12 päivänä kesäkuuta 2009,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 68 artiklan tulkinnasta ensisijaisuussääntöjen osalta perhe-etuuksien päällekkäisyystilanteessa

(ETA:n kannalta ja EY:n ja Sveitsin sopimuksen kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/C 106/04)

SOSIAALITURVAJÄRJESTELMIEN YHTEENSOVITTAMISTA KÄSITTELEVÄ HALLINTOTOIMIKUNTA, joka

ottaa huomioon sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 ([1]) 72 artiklan a kohdan, jonka mukaan hallintotoimikunnan tehtävänä on käsitellä kaikkia asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16 päivänä syyskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 ([2]) säännöksistä johtuvia hallinnollisia ja tulkinnallisia kysymyksiä,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 68 artiklan,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 1 artiklan a ja b alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Jos useamman jäsenvaltion on maksettava perhe-etuuksia, oikeus perhe-etuuksiin sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa oikeus perhe-etuuksiin perustuu eläkkeen saamiseen tai asumiseen, keskeytyy sen perhe-etuuksien määrän osalta, johon on oikeus jäsenvaltiosta, jossa oikeudet saavutetaan palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella. Siksi on tärkeää tietää mitkä ovat sellaisia muita kausia, joita pidetään henkilön palkkatyönä tai itsenäisenä ammatinharjoittamisena, jotta voidaan määritellä ensisijaisuussäännöt päällekkäisyystilanteessa.

(2) Tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetään, että sellaisia varsinaisen palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen keskeytymiskausia, jotka johtuvat lomasta, työttömyydestä, tilapäisestä työkyvyttömyydestä, lakoista tai työsuluista, käsitellään palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausina perhe-etuuksia koskevan oikeuden saavuttamiseksi, tai niitä pidetään kausina, joina työskentely on keskeytyneenä ja jotka tapauksen mukaan joko sellaisenaan tai edeltävän palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella johtavat perhe-etuuksien maksamiseen.

(3) Asetuksen (EY) N:o 883/2004 1 artiklan a ja b alakohdassa määritellään palkkatyö tai itsenäinen ammatinharjoittaminen viittaamalla toimintaan tai vastaavaan tilanteeseen, jota pidetään palkkatyönä tai itsenäisenä ammatinharjoittamisena "sen jäsenvaltion sosiaaliturvalainsäädännössä, jossa tätä toimintaa harjoitetaan tai vastaava tilanne vallitsee".

(4) On tärkeää tietää, mikä on asetuksen (EY) N:o 883/2004 68 artiklassa olevan käsitteen "palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella saavutetut oikeudet" soveltamisala, jotta voidaan välttää tulkinnan epävarmuus tai eroavaisuudet.

(5) Tapauksessa, jossa palkattu työntekijä oli palkattomalla vapaalla eli hänen työsuhteensa lepäsi lapsen syntymän ja hoidon vuoksi, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ([3]) käytti perustana neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ([4]) 73 artiklaa luettuna yhdessä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ([5]) 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan kanssa. Tällaista palkatonta vapaata on näin ollen pidettävä palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisena sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 883/2004 68 artiklaa. Tässä yhteydessä tuomioistuin toi esiin, että edellä mainittuja säännöksiä voidaan soveltaa ainoastaan niin kauan kuin asianomainen henkilö on asetuksen (ETY) N:o 1408/71 1 artiklan a alakohdassa ([6]) tarkoitetun palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa, mikä edellyttää sitä, että asianomainen henkilö on vakuutettu ainakin yhdellä sosiaaliturvan alalla. Tämä sulkee ulkopuolelle ne palkattomalla vapaalla olevat henkilöt, jotka eivät enää ole vakuutettuja missään kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmässä.

(6) On mahdollista tehdä vain esimerkinomainen luettelo tapauksista, joissa voidaan katsoa, että henkilö vapaajakson aikana on palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, sillä jäsenvaltioissa on useita erilaisia palkattomiin vapaisiin liittyviä järjestelmiä ja kansallinen lainsäädäntö on jatkuvan muutoksen alainen. Sen vuoksi ei ole aiheellista määritellä kaikkia tapauksia, joissa tällainen palkaton vapaa rinnastetaan palkkatyöhön tai itsenäiseen ammatinharjoittamiseen, ja niitä tapauksia, joissa ei ole tarvittavaa läheistä yhteyttä ansiotoimintaan,

noudattaa asetuksen (EY) N:o 883/2004 71 artiklan 2 kohdassa säädettyjä ehtoja,

([1]) EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1.
([2]) EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1.
([3]) Asia C-543/03, Christine Dodl ja Petra Oberhollenzer vastaan Tiroler Gebietskrankenkasse, tuomio 7.6.2005.
([4]) EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2.
([5]) Nykyään asetuksen (EY) N:o 883/2004 67 artikla ja 11 artiklan 3 kohdan a alakohta.
([6]) Nykyään asetuksen (EY) N:o 883/2004 1 artiklan c kohta.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1. Sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 883/2004 68 artiklaa perhe-etuuksia pidetään ”palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella saavutettuina” erityisesti seuraavissa tapauksissa:

   a) kun ne perustuvat varsinaiseen palkkatyöhön tai itsenäiseen ammatinharjoittamiseen; ja lisäksi

   b) kaikkina sellaisina kausina, jolloin tällainen palkkatyö tai itsenäinen ammatinharjoittaminen on väliaikaisesti keskeytyneenä

      i) sairauden, äitiyden, työtapaturman, ammattitaudin tai työttömyyden vuoksi niin kauan kuin näiden vakuutustapahtumien osalta maksetaan palkkaa tai etuuksia, lukuun ottamatta eläkkeitä; tai

      ii) palkallisen vapaan, lakon tai työsulun aikana; tai

      iii) lapsenhoitoon tarkoitetun palkattoman vapaan aikana edellyttäen, että tämä vapaa rinnastetaan palkkatyöhön tai itsenäiseen ammatinharjoittamiseen kyseisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan asetuksen (EY) N:o 987/2009 voimaantulopäivästä.

Hallintotoimikunnan puheenjohtaja

Gabriela PIKOROVÁ